

**6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat
az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól**

A Magyar Ügyvédi Kamara küldöttgyűlése az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 158. § (1) bekezdés 1. pontjában,

a 14.2., a 14.3. pont, valamint a 14.4. pont d) alpontja tekintetében az Üttv. 158. § (1) bekezdés 16. és 28. pontjában,

a 14.4. pont e) alpontja tekintetében a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabálya IV.20. pont 42. alpontjában és az 158. § (1) bekezdés 34. pontjában

kapott felhatalmazás alapján, az Üttv. 157. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következő szabályzatot alkotja:

Preambulum

Az ügyvédi hivatás tiszteletben tartása a jogállamiság és a demokrácia elengedhetetlen feltétele a társadalomban. Az európai jogi hivatás széleskörűen elismert és tiszteletben tartott alapelvei nélkülözhetetlenek az igazságszolgáltatás helyes működéséhez, a joghoz való hozzáféréshez és a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesüléséhez. A magyar ügyvédi kar elfogadja és tiszteletben tartja az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa által elfogadott európai jogi hivatás chartáját, mely az ügyvédi hivatás alapelveit és alapértékeit az alábbiakban határozta meg:

- a) Az ügyvéd függetlensége, szabad eljárás az ügyfél ügyében
- b) Az ügyvéd joga és kötelezettsége, hogy bizalmasan kezelje a megbízó ügyét és betartsa a hivatásából fakadó titoktartási kötelezettséget
- c) Különböző ügyfelek között, illetve az ügyfél és az ügyvéd közötti érdekütközés elkerülése
- d) A jogászi hivatás méltósága és becsülete, az ügyvéd feddhetetlensége és jó hírneve
- e) Az ügyfél iránti hűség
- f) Tisztességes díjak megállapítása
- g) Az ügyvéd szakmai hozzáértése
- h) Kollégák tisztelete
- i) A jogállam és a tisztességes igazságszolgáltatás tisztelete
- j) A jogászi hivatás önszabályozása

1. Általános rendelkezések

1.1. Ez a szabályzat – az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározott magatartási szabályokon túl – meghatározza

- a) az ügyvédi tevékenység gyakorlására vonatkozó magatartási normákat, valamint

b) a 13. pontban azokat az elvárásokat, amelyek súlyos megsértése akkor képez fegyelmi vétséget, ha az az ügyvédségbe vetett közbizalom megingatására, vagy az ügyvédi hivatás méltóságának megsértésére alkalmas.

1.2. Az ügyvédi etikai szabályok hatálya – e szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – kiterjed az ügyvédi tevékenység ügyvédi kamarába felvett, valamint ügyvédi kamarai nyilvántartásba vett gyakorlójára.

1.3. Ezt a szabályzatot az ügyvédi tevékenység gyakorlója ügyvédi kamarai tagsága alatt, illetve ügyvédi kamarai nyilvántartásba vétele hatálya alatt megvalósított tevékenységére és mulasztására kell alkalmazni.

1.4. A 4.3., az 5., a 6. és a 8. pont rendelkezéseit a kamarai jogtanácsosokra és jogi előadókra nem kell alkalmazni.

1.5. A határokon átnyúló ügyvédi szolgáltatásokra kötelező etikai előírásokat az 1. melléklet szerinti az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) a határokon átnyúló jogi szolgáltatásokat szabályozó, az Európai Unió Ügyvédek Etikai Kódexe tartalmazza. Az Európai Unió Ügyvédek Etikai Kódexében foglaltakat e szabályzat előírásaival együttesen kell értelmezni.

2. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának feladata

2.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez, ennek keretében jogi képviselet ellátása esetén az ellenérdekű fél jogi képviselőjével, annak hozzájárulása esetén vagy jogi képviselő hiányában közvetlenül az ellenérdekű féllel, továbbá – jogellenes befolyásolásuk nélkül – a tanúval, a szakértővel és az eljárás más résztvevőivel értekezhet és információkat cserélhet.

2.2. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója a rábízott ügyet a tényállást ismerve, jogilag felkészülten, elsősorban az ügyfél tényelődásainak szem előtt tartásával látja el.

2.3. A védelmet ellátó ügyvéd védence tényelődásához kötve van.

2.4. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem tanúsíthat olyan magatartást, mely ellentétes az ügyfél jogos érdekével.

2.5. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója betartja a közhatalmi eljárások rendjét, és tiszteletben tartja a közhatalmi szervek méltóságát.

3. Az ügyvédi titoktartási kötelezettség

3.1. Az ügyvédi titoktartásra kötelezett személy az ügyvédi titkot mindenkivel szemben köteles megőrizni a törvényben meghatározott kivételekkel.

3.2. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlója azonos ügyben több ügyfél képviseletét vagy védelmét látja el, akkor az általa képviseltek irányában titoktartási kötelezettség nem terheli abban a körben, ahol a képviseltek tényelődása az ügy érdekében egyező. Erre a tényre a képviseltek a megbízás adásakor figyelmeztetni kell, ha a megbízást nem együttesen adják.

3.3. Nem minősül ügyvédi titoknak az olyan személy által az ügyvédi tevékenység gyakorlója tudomására hozott tény, adat és információ, aki a személyazonosságát illetően az ügyvédi tevékenység gyakorlóját megtévesztette.

3.4. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója fegyelmi felelősséggel tartozik azért, hogy az e szabályzat hatálya alá nem tartozó, az Üttv. 10. § (3) és (4) bekezdése hatálya alá tartozó alkalmazottait és segítőit az ügyvédi titoktartási kötelezettségeire, valamint az átadott adatok ügyvédi titok jellegére megfelelő módon figyelmeztesse.

3.5. Kamarai jogtanácsos és jogi előadó nem felel azért, hogy a ügyfele alkalmazottai, illetve segítői az általuk megismerhető ügyvédi titkot megőrizték.

3.6. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles tiszteletben tartani a másik ügyvédi tevékenységet gyakorlót terhelő titoktartási kötelezettséget, a titoktartás alá tartozó adatot, tényt nem fűrkészheti ki, illet jogellenesen nem szerezhet meg, jogellenesen megszerzett ügyvédi titkot nem használhat fel.

3.7. Az ügyvédi titokról rendelkezni jogosult

a) az ügyfél,

b) az, aki az ügyvédi tevékenység gyakorlására irányuló jogviszony létrehozása szándékával vagy jogi tanácsadás keretében a titkot képező tényt vagy adatot az ügyvédi tevékenységet gyakorló tudomására hozta, a jogviszony létrejöttétől függetlenül,

c) harmadik személy javára szóló megbízási szerződés esetén a megbízó az általa közölt tény tekintetében, egyebekben a képviselt fél,

d) az ügyfél jogutódja, valamint

e) az ügyfél részére a bíróság által kijelölt felszámoló.

3.8. A titoktartás alól felmentést az adhat, aki a titokról rendelkezni jogosult. Ha több jogosult van, – a jogosultak eltérő megállapodása hiányában – a felmentést mindenkinek meg kell adnia.

3.9. Több örökös esetében bármely örökös jogosult az ügyvéd által készített végintézkedés tárgyában az ügyvédi titok megismerésére.

4. Az összeférhetlenség

4.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosultnak kiemelt figyelmet kell fordítania arra, hogy munkája során még a látszata se merülhessen fel az összeférhetlenség bármely formájának.

4.2. Az ügyvédi tevékenységet gyakorló nem folytathat olyan tevékenységet, amely összeférhetlenségi szabályt nem sért, azonban a tevékenység az ügyvédi hivatás méltóságát vagy függetlenségét sértené.

4.3. Az összeférhetlenségi szabályokba nem ütköző, nem ügyvédi tevékenységet az ügyvédi tevékenység gyakorlásától egyértelműen el kell különíteni.

4.4. Ha az ügyvédet állami szerv, civil vagy egyéb szervezet tisztségviselőjévé, tagjává választják, ezt a minőségét sem saját, sem ügyfelei érdekében előnyök szerzésére nem használhatja fel, továbbá ügyvédi tevékenysége során ezen minőségének megjelölését nem használhatja.

4.5. Az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult tevékenysége során állami szervben, civil vagy egyéb szervezetben betöltött tisztségviselői megbízatására, egyéb választott tisztségére egyáltalán nem hivatkozhat, és nem tanúsíthat olyan magatartást, ami arra utal, hogy ezen tisztsége folytán bármely ügyet kedvezőbben tud intézni.

5. Az ügyvédi megbízás

5.1. Az ügyvédi megbízás bármely, az Üttv. alapján ügyvéd által végezhető tevékenységre vonatkozhat.

5.2. Ha az ügyvédi megbízás alanya ügyvédi iroda vagy európai közösségi jogász iroda (a továbbiakban együtt: ügyvédi iroda), a megbízást a megbízott részéről az ügyvédi iroda képviselőjére jogosult személy írja alá. Az ügyvédi iroda az alapító okiratában, taggyűlési határozattal vagy eseti meghatalmazással a megbízás elfogadására való jogosultságot más tagra is delegálhatja.

5.3. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlója általános szerződési feltételeket alkalmaz a megbízási szerződés megkötéséhez, azt az ügyfélnek a megbízással egyidejűleg írásban és utólag igazolható módon meg kell kapnia.

5.4. Ügyvédhez méltatlan az a magatartás, amely már a megbízási szerződés létrehozása és tartalma körében rontja az ügyvédségbe vetett közbizalmat. Az általános szerződési feltétel nem lehet a Ptk. 6:102. § szerint tisztességtelen, és külön fel kell hívni a megbízó figyelmét az ügyvédi megbízás speciális rendelkezéseire, különösen az eredményfelelősség, a kárfelelősség, a megbízás megszüntetése körében alkalmazott kikötésekre.

5.5. Ha az ügyvéd ingatlanközvetítő vagy harmadik személy által adott tartós megbízás alapján jár el, írásbeli megbízással kell rendelkeznie attól a személytől is, akinek az érdekében eljár.

5.6. A megbízó az ügy ellátásával több ügyvédet, ügyvédi irodát, európai közösségi jogászt, európai közösségi jogász irodát, illetve külföldi jogi tanácsadót is megbízhat, akik

- a) az ügyet részben vagy egészben együtt látják el, illetve
- b) egyes meghatározott részfeladatot önállóan látnak el.

5.7. Ha a megbízás jellegétől függően egyes feladatokra más-más megbízott is kijelölhető, a megbízási szerződésben szükséges meghatározni a megbízottak közötti munkamegosztást és azt, hogy az ügyféllel melyik megbízott tartja a kapcsolatot.

5.8. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója

- a) nem fogadhat el olyan megbízást, melynek teljesítése az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározottakon túl közérkölcsebe ütközik,

b) ügyfelével a megbízási jogviszony fennállása alatt saját maga, illetve a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója javára a megbízás tárgyára vonatkozóan vagy a megbízással kapcsolatban – ügyvédi megbízási díj-megállapodás kivételével – jogügyletet csak az illetékes területi ügyvédi kamara elnökének a hozzájárulása után köthet,

c) a büntetőeljárásban az óvadék saját vagyona terhére történő előlegezésére megállapodást nem köthet,

d) ha a megbízónak már van más megbízottja, a megbízást csak akkor vállalhatja, ha a korábbi megbízás megszűnését a megbízó igazolta, vagy a korábbi megbízott az együttes megbízáshoz hozzájárult.

5.9. A megbízott köteles a megbízó rendelkezésére bocsátani az alábbi információkat:

a) a megbízott neve, az ügyvédi tevékenység végzésének jogi formája (egyéni ügyvéd vagy ügyvédi iroda), irodájának és ha van alirodájának címe, telefon-, telefax száma és e-mail címe;

b) a megbízott irodája címe szerinti területi ügyvédi kamara neve és címe;

c) a megbízott – ha azzal rendelkezik közösségi – adószáma.

5.10. Az ügyvédnek eljárása során a megbízás keretein belül kell eljárnia, ettől csak kivételes esetben és csak akkor térhet el, ha a megbízóval való előzetes megbeszélésre nem volt lehetősége, és a túllépés az ügyfél érdekében történik. Erről az ügyfelet írásban haladéktalanul tájékoztatni kell.

5.11. Az ügyvéd a megbízás teljesítése érdekében a jogszabályok keretei között jogosult önálló adatgyűjtésre.

5.12. A megbízott az ügyfél által előadott tényállás keretei között – az ügyfél kifejezett eltérő rendelkezése hiányában –

a) még a közteherfizetési kötelezettség keletkezését megelőzően köteles a megbízás teljesítésével érintett jogügylethez, jognyilatkozathoz, jogi eljárásokhoz közvetlenül kapcsolódó közteherfizetési kötelezettségekre, valamint azok alóli mentesség, illetve az azokhoz rendelkezésre álló kedvezmény igénybevehetőségére, annak feltételeire, az ezzel kapcsolatos eljárásra és határidőkre,

b) a létrehozni kívánt jogügylet, megtenni kívánt jognyilatkozat várható közvetlen jogkövetkezményeire, valamint

c) a jogügylet létrehozásával, jognyilatkozat megtételével kapcsolatban szükségessé váló közhatalmi eljárásokra

vonatkozó tájékoztatással ellátni az ügyfelet. A tájékoztatási kötelezettség nem terjed ki az ügyfél által közölt tényállástól eltérő forgatókönyvek kidolgozására, valamint jogi értékelésére.

5.13. Kifejezetten adótanácsadó feladatkörébe tartozó tevékenységre vonatkozó megbízás esetén a tanácsadásnak ki kell terjednie a közteher mértékére is.

5.14. Nem tesz eleget kioktatási kötelezettségének a megbízott, ha az általa szerkesztett szerződésben vagy más jognyilatkozatban mindössze formálisan arra utal, hogy a kioktatást a felek tudomásul vették. A részletes tájékoztatás abban az esetben maradhat el,

a) ha a konkrét ügy tényállásától függően, a megbízás kifejezetten és félreérthetetlenül nem vonatkozik a tájékoztatási kötelezettséggel érintett jogi tanácsadásra,

b) ha a megbízó a tájékoztatási kötelezettséggel érintett kérdés vonatkozásában más szakértőt vett igénybe vagy maga rendelkezik a kérdés megítéléséhez szükséges szakértelemmel, így különösen, ha erre tekintettel kifejezett nyilatkozatával lemond a tájékoztatásról, vagy

c) annyiban, amennyiben a tájékoztatás egyszerű és széles körben közismert információra vonatkozik.

5.15. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója, az arról való tudomásszerzést követően haladéktalanul köteles a megbízó haláláról, illetve jogutód nélküli megszűnéséről értesíteni azokat, akiknek ebből eredően a megbízás tárgyával összefüggésben tudomása szerint jogaik és kötelezettségeik keletkeztek.

5.16. Az ügyvédi iroda a megbízott személyében előre látható változásról megbízóját köteles haladéktalanul, de legkésőbb a változást 15 nappal megelőzően értesíteni.

6. Az ügyvédi megbízási díj

6.1. Ha az ügyvéd nem szívességi ügyintézkést vállal, úgy a megbízásban a megbízási díjat, vagy a feleknek azt a kifejezett rendelkezését, hogy a megbízási díjban mikor és milyen formában fognak megegyezni, rögzíteni kell.

6.2. Az ügyvéd ellenérték kikötése nélkül ügyvédi tevékenységet

a) közérdekű önkéntes jogviszony keretében,

b) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint szociálisan rászoruló természetes személy számára,

c) a Polgári Törvénykönyv szerinti hozzátartozója számára, valamint

d) eseti jelleggel a nem üzletszerű gazdasági tevékenysége körében eljáró, az ügyvéddel igazolhatóan szoros személyes kapcsolatban álló természetes személy számára

végezhet.

6.3. E szabályzat alkalmazásában nem minősül ellenérték kikötése nélküli tevékenységnek – a rendeltetésszerű joggyakorlás keretei között – a jövőbeli megbízás lehetőségére tekintettel ingyenesen végzett ügyvédi tevékenység, ha ezt – jogi tanácsadás kivételével – a felek a megbízási szerződésben kifejezetten rögzítik.

6.4. A megbízási díjat forintban vagy más devizanemben kell kikötni.

6.5. Az elszámolás módját, idejét és feltételeit, biztosítékokat, a jogkövetkezményeket, valamint a beszámítás lehetőségét a megbízási szerződésben kell meghatározni.

6.6. A tanácsadásért járó díjat a tanácsadás megkezdését megelőzően az ügyféllel közölni kell.

6.7. Az ellenérték kikötése nélküli ügyvédi tevékenység nem zárja ki költség vagy költségátalány felszámítását.

6.8. A megbízási díj lehet átalánydíj, óradíj, a megbízás tárgyának értékéhez igazodó fix vagy százalékos díj, törvényben meghatározott feltételekkel sikerdíj és ezek kombinációja is.

6.9. Tilos a megállapodás szerinti megbízási díjon és a felszámítható költségeken felül anyagi vagy egyéb szolgáltatás követelése.

6.10. Ha a megbízás a teljesítése előtt szűnik meg, a megbízott köteles a már átvett megbízási díjjal írásban elszámolni, a megbízás megszűnéséig végzett munkával arányos felvett megbízási díjat azonban visszatarthatja. Az elszámolási kötelezettség teljesítését nem érinti, ha annak tartalmát a megbízó vitatja. Vita esetén a megbízottnak az elszámolás tényét kell igazolnia.

6.11. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlója állami vagy önkormányzati szerv, civil vagy más hasonló közhasznú szervezettel fennálló jogviszonya alapján harmadik személy számára külön díjazás nélkül vállalja ügyvédi tevékenység végzését, úgy a harmadik személytől nem fogadhat el díjazást. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója ekkor is köteles figyelembe venni az összeférhetlenségi szabályokat, valamint tilos e tevékenységét ügyfelek szerzésére, valamint reklám céljára felhasználnia.

6.12. Az ügyvéd nem oszthatja meg a megbízási díját olyan személlyel, aki nem az ügyvédi tevékenység megbízás elfogadására jogosult gyakorlója, kivéve, ha az Európai Gazdasági Térség azon tagállamának szabályai, melyhez az ügyvéd tartozik, megengedik ügyvéd és egyéb személyek társulását.

7. Az ügyvédi meghatalmazás

7.1. A meghatalmazásból ki kell derülnie az ügyvédi tevékenység gyakorlója azonosításához szükséges nyilvántartott adatainak.

7.2. A meghatalmazás a harmadik fél irányában feljogosítja az ügyvédet minden olyan cselekményre, amely a rábízott ügy szabályszerű ellátásával jár.

7.3. Az ügyvéd a kapott meghatalmazásról az eljáró bíróságot vagy hatóságot, annak módosításáról vagy megszűnéséről az eljáró bíróságot vagy hatóságot, valamint megszűnéséről az ellenérdekű felet, annak jogi képviselőjét köteles haladéktalanul értesíteni, továbbá meghatalmazását az eljárásban becsatolni.

8. Védői tevékenység

8.1. E szabályzat rendelkezéseit a védői tevékenységre az e pontban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

8.2. Ha a védő jövőbeli megbízása az előző védő megbízásának érintetlenül hagyása mellett történik, úgy erről a megbízói szándékról haladéktalanul tájékoztatja a korábbi védőt, annak álláspontját kikéri, és elutasítás esetén a megbízás elvállalását megtagadja. Közös védelem létrejötté esetén a védők együttműködnek.

8.3. A védő érdekellentétben lévő személyek védelmére szóló megbízást, illetve kirendelést az Üttv. 20. § (7) bekezdése szerinti esetben sem fogad el.

8.4. Ha védői megbízás vagy kirendelés kapcsán az érdekellentét utóbb merül fel, az ügyvéd az adott ügyben valamennyi terheltre vonatkozó jogviszonyát megszünteti, vagy kirendelés esetén a felmentését kéri.

8.5. Azonos ügyben több személy védelmének ellátása esetén a védő a megbízás létrejöttékor vagy a kirendelést követően írásban a megbízót tájékoztatja arról a tényvázlatában, hogy ha utóbb érdekellentét merül fel, akkor a védő valamennyi megbízást megszünteti, vagy kirendelés esetén a felmentését kéri.

8.6. Ha már védőt rendelt ki a hatóság, a megbízást követően a meghatalmazott védő haladéktalanul értesíti a kirendelt védőt a megbízás létrejöttéről.

8.7. A védő a feladata teljesítése során

a) lehetőség szerint jelen van a nyomozati, illetve bizonyítási cselekménynél, annak során a magatartásával a védekezést segíti elő,

b) a védelem taktikáját – védence mindenkori érdekeinek fegyelmebevételével – szabadon alakítja, ugyanezen elv alapján a védő a jogszabályok keretei között maga dönt a rendelkezésére álló bizonyítékok felhasználásáról, ezek sorrendjéről és esedékességéről is,

c) nyilatkozataiban az érdekellentétben lévő terhelték személyének vagy tevékenységének a védekezéshez szükséges mértéket meghaladóan kedvezőtlen értékelését köteles elkerülni.

8.8. A védő a megbízás elfogadását követően haladéktalanul benyújtja a meghatalmazását az eljáró hatósághoz, egyúttal – a kirendelt védő a kirendelésről való tudomásszerzést követő rövid időn belül – felvilágosítást kér az ügy állásáról, és haladéktalanul kezdeményezi a fogva lévő ügyféllel a személyes kapcsolat felvételét. A személyes szabadság korlátozásának ideje alatt a védő a terhelti kapcsolattartás gyakoriságát az ügy és az ügyfél szakmailag megalapozott igényeihez igazítja.

8.9. A védő a legjobb tudása és lelkiismerete szerint jár el ügyfele érdekében. A kirendelt védő jogosult a megbízás lehetőségéről a terheltet, vagy – az ügyvédi titok megtartása mellett – reá tekintettel mást felvilágosítani.

8.10. A védő tájékoztatja ügyfelét az ügy állásáról, a várható eljárási cselekményekről, jogairól és kötelezettségeiről, valamint a terheltet az ügy mindenkori állásának megfelelően a megállapodás kötésének a lehetőségéről. A védő az ügyfél hozzátartozóját, vagy bármely más személyt – figyelembe véve a terhelt érdekeit – az erre vonatkozó ügyvédi titoktartás alóli felmentés esetén tájékoztathatja.

8.11. Az ügyvédi beszélőknél a védő betartja a fogvatartó intézet szabályait, egyúttal megköveteli a védői jogok maradéktalan érvényesítését.

8.12. A védő – feladata teljesítése során – nem kerülhet ellentétbe ügyfele tényelődásaival. Ügyfele tagadása esetén sem tanúsíthat olyan magatartást, mely azt a látszatot keltheti, hogy ügyfele büntetőjogi felelősségének hiányáról kételyei lennének, vagy amely a terhelt bűnösségére engedne következtetni.

8.13. A védő a jogorvoslat lehetőségével minden olyan esetben él,

a) amikor annak jogi lehetősége fennáll és védence is élt ezzel, vagy

b) ha önállóan bejelentett jogorvoslatával védence érdekeit bizonyosan szolgálja.

8.14. A védő a megbízás megszűnésének tényéről a hatóságot és a bíróságot a megszűnés okának megjelölése nélkül tájékoztatja.

9. Az ügyvédi tevékenységhez kapcsolódó reklámra, valamint az ügyvédi tevékenységet gyakorló külső kommunikációjára vonatkozó követelmények

9.1. Az ügyvéd, ügyvédi iroda, európai közösségi jogász, európai közösségi jogászi iroda és a külföldi jogi tanácsadó (a 9. és a 10. pont alkalmazásában a továbbiakban együtt: ügyvéd) jogosult az általa nyújtott szolgáltatásokról a nyilvánosságot tájékoztatni feltéve, hogy a tájékoztatás pontos, nem megtévesztő és nem sérti az preambulumban megfogalmazott ügyvédi alapelveket és alapértékeket.

9.2. Az ügyvédi tevékenységére vonatkozó tájékoztatás nem ütközhet a tisztességtelen piaci magatartás tilalmára, a gazdasági reklámra, az elektronikus úton közzétett reklámokra vonatkozó más jogszabályok és e szabályzat rendelkezéseibe.

9.3. Az ügyvédi tevékenységre vonatkozó tájékoztatás, reklámozás során fokozott gondossággal és körültekintéssel kell biztosítani az ügyvédi titoktartási kötelezettség és az ügyvédi hivatás méltóságának megtartását, továbbá az ügyvédi tevékenységre vonatkozó reklámnak összeegyeztethetőnek kell lennie az ügyvédnek az igazságszolgáltatásban való közreműködésével, valamint a jogállamban és a demokratikus társadalomban betöltött szerepével.

9.4. Az ügyvédi tevékenységre vonatkozó reklám

a) nem csökkentheti az ügyvédi hivatásba vagy igazságszolgáltatásba vetett közbizalmat,

b) nem lehet agresszív és nem járhat az ügyfél zaklatásával,

c) nem tehet a minőségre, eredményességre, illetve díjazásra vonatkozó, az összehasonlító reklám korlátaival ellentétes összehasonlítást más ügyvéddel,

d) nem utalhat az ügyvéd eredményességi mutatójára, az ügyfelek számára, illetve fontosságára,

e) nem használhatja ki a – potenciális – ügyfél kiszolgáltatott, illetve kényszerhelyzetét, így különösen nem használhatja ki az általa ismert konkrét szerencsétlenséget vagy az ügyfél

ítélőképességét súlyosan korlátozó körülményt annak céljából, hogy az ügyfél ügyvédválasztásával kapcsolatos döntését befolyásolja.

9.5. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem keltheti személyének olyan hírét, vagy látszatát, hogy az egyes bíróságoknál, illetve hatóságoknál az ügyben, vagy egyes ügyekben az ügyvédi tevékenység többi gyakorlójánál kedvezőbb eredményt tud elérni, vagy az ügyet gyorsabban tudja elintézni.

9.6. Az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult bírósági ügyekről, ítéletekről, az általa képviselt ügyekről való tájékoztatás és más közszereplés során tárgyilagosan, az ügyvédi hivatás presztízséhez méltó színvonalon jár el, egyúttal tartózkodik személyének előtérbe állításától.

10. Az ügyvédi honlap

10.1. Az ügyvédi honlapon, az ügyvéd valamely közösségi platformon létesített profilján, vagy az ügyvéd interneten való más megjelenése (a továbbiakban együtt: ügyvédi honlap) során tárgyilagos, az ügyvédi hivatás méltóságával összeegyeztethető tartalom tehető közzé.

10.2. Az ügyvédi társulás tagjai közös ügyvédi honlapot tarthatnak fenn.

10.3. Az ügyvédi honlapon nem tartható fenn vendégkönyv, a honlaplátogatások számát a nyilvánosság számára hozzáférhető módon feltüntető számláló, továbbá nem gyűjthetők a látogatók elektronikus levélcímei sem.

10.4. Az ügyvédi honlapon csak szakmailag indokolt esetben helyezhető el más honlapra vezető hivatkozás.

Az ügyvédi társulás tagjainak külön ügyvédi honlapjai az ügyvédi társulás tagjának ügyvédi honlapjára mutathatnak. Más ügyvédi honlapra utalás esetén az ügyvédi kamara felhívására a hivatkozás indokoltságát alátámasztó tényeket az ügyvéd igazolni köteles.

10.5. Az ügyvédi honlap nyitólapján jól látható és olvasható módon fel kell tüntetni a területi ügyvédi kamara által jóváhagyott egységes szövegű tájékoztatást, valamint a területi ügyvédi kamara honlapjára közvetlen kapcsolódást biztosító hivatkozást.

10.6. Az ügyvéd által ellátott ügy és képviselt ügyfél az ügyvédi honlapon nem nevezhető meg. Ez nem zárja ki azt, hogy tevékenysége ismertetése körében az ügyvéd az általa ellátott ügy vagy ügyfelek típusát általánosságban megjelölje.

10.7. Az ügyvéd felelősséggel tartozik az ügyvédi honlap tartalmáért. Külföldi ügyvéddel, ügyvédi irodával, európai közösségi jogással, külföldi jogi tanácsadóval, könyvvizsgáló, más bel-, vagy külföldi vállalkozással, illetve egyéb jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel bármely jogviszonyban együttműködő ügyvédi tevékenység gyakorlója felelősséggel tartozik a vele együttműködők honlapjának a rá vonatkozó tartalmáért is.

11. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának kapcsolata más ügyvédi tevékenység gyakorlókkal, az ellenérdekű féllel, a bírósággal és más hatósággal

11.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója az ellenérdekű fél jogi képviselőjének hozzájárulása nélkül az ellenérdekű féllel egyeztetést nem kezdeményezhet.

11.2. Ha az ellenérdekű féllel való tárgyalás szükségessége felmerül, erről az ügyvéd köteles a saját megbízóját haladéktalanul tájékoztatni.

11.3. Az ügyvéd az ellenérdekű féllel közvetlenül is kapcsolatba léphet, ha annak nincs jogi képviselője, illetve a megjelölt jogi képviselője a hozzá intézett felhívásra a megadott ésszerű határidőn belül nem válaszol.

11.4. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója csak jogerős hatósági határozat alapján elrendelt végrehajtási cselekményeknél lehet jelen. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem működhet közre birtokháborításnak minősülő cselekménynél.

11.5. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának a beadványa kirekesztő, emberi méltóságot sértő megállapításokat, közléseket nem tartalmazhat.

11.6. Az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult az ellenérdekű fél részére annak jogi képviselője útján teljesít, kivéve, ha a jogi képviselő kifejezetten eltérően rendelkezik.

11.7. Az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult a beadványának másolatát kellő időben, lehetőleg annak előterjesztésével egyidejűleg, külön felhívás nélkül megküldi az ellenérdekű fél jogi képviselője általa ismert elektronikus levelezési címére, kivéve, ha a jogi képviselő kifejezetten eltérően rendelkezik.

11.8. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának kerülnie kell az ügyvédi tevékenység másik gyakorlóját, valamint az ügyvédi tevékenység gyakorlóit egyes csoportjait általában sértő megjegyzéseket, valamint a másik ügyvédi tevékenység gyakorló lejárataát vagy negatív jellemzését.

11.9. Az ügyvédi tevékenységet gyakorló a peren kívüli egyeztetéssel kapcsolatos levelezéseket és ajánlatokat csak az ellenérdekű fél jogi képviselőjének hozzájárulásával használhatja fel jogi eljárás során.

11.10. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója az ellenérdekű fél jogi képviselőjét haladéktalanul tájékoztatja, ha ajánlatára vagy megkeresésére kellő határidőn belül érdemben válaszolni nem tud.

11.11. Ha a megbízás felmondással történő megszűnését követően az ügyfél másik ügyvédi tevékenység gyakorlót bízott meg a képviseletével, a korábbi megbízott köteles az új megbízott megkereséseire az ügy eredményes képviselete érdekében a szükséges felvilágosításokat megadni.

11.12. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója a korábban eljáró ügyvédi tevékenység gyakorló munkájával kapcsolatban ügyfele előtt csak eltérő jogi álláspontját közölheti, az ügyvédi tevékenység korábbi gyakorlójának a működését nem minősítheti.

11.13. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles tartózkodni az ügyfélszerzés minden tisztességtelen formájától. Az ügyfélszerzés tisztességtelen formája különösen, ha harmadik személytől ellenszolgáltatást kér, vagy fogad el azért, hogy az ügyfelet hozzá irányította, vagy ellenszolgáltatás fejében közvetítőt, felhajtót vesz igénybe.

11.14. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult indokolt akadályoztatása miatt a tárgyalás, vagy más cselekmény elhalasztását kéri, az ellenérdekű fél jogi képviselője a halasztáshoz hozzájárul, amennyiben ügyfele ez ellen nem tiltakozott, és a halasztással érdeksérelem nem jár.

11.15. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult a bíróság vagy hatóság részéről jogsértést észlel, és a rendelkezésre álló jogi eszközökkel azt nem képes elhárítani, kezdeményezi az ügyvédi kamara közreműködését.

12. Az ügyvédi tevékenységet gyakorló és az ügyvédi kamara kapcsolata

12.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója a kamarai szervek szabályzatait és határozatait tevékenysége folytatása során köteles betartani.

12.2. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles eleget tenni

a) az ügyvédi kamara bármely – jogszabályon vagy kamarai belső szabályozáson alapuló – eseti felhívásának,

b) az ügyvédi felelősségbiztosító biztosítási kárrendezési eljárása során az ügyvédi felelősség fennállását, illetve mértékét befolyásoló tárgykörben küldött válaszadási és iratcsatolási felhívásának.

12.3. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója – függetlenül attól, hogy tesz-e nyilatkozatot – az ügyvédi kamara és szervei részére az ellene indult panasz-, illetve fegyelmi ügyben felhívásra az ügygel összefüggő iratokat – kamarai jogtanácsos, illetve jogi előadó esetében azon iratokat, amelyek felett rendelkezni jogosult – köteles becsatolni.

12.4. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója – eljáró hatóság, illetve bíróság nevének és az ügy számának a feltüntetésével – köteles bejelenteni a területi ügyvédi kamarának, ha

a) közvádra üldözendő eljárásban gyanúsítottként hallgatták meg,

b) pótmagánvádas eljárás során a bíróság a bűnösségét jogerősen megállapította,

c) – a kamarai jogtanácsos és a jogi előadó ügyfele irodája kivételével – az irodájában házkutatást tartanak.

12.5. Ügyvédi kamara nevében csak az ügyvédi kamara elnöke, vagy előzetes hozzájárulásával más tisztségviselő nyilatkozhat.

12.6. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója a bejegyzésétől számított hat hónapon belül köteles a területi ügyvédi kamara elnöksége által erre kijelölt bizottság előtt az Üttv., valamint az Üttv. 158. § (1) bekezdés 1., 8., 16., 17., 20. pontjaiban, valamint – a kamarai jogtanácsos és a jogi előadó kivételével – az Üttv. 158. § (1) bekezdés 3., 12. és 14. pontjaiban felsorolt szabályzatokból beszámolni.

13. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójával szembeni etikai elvárások

13.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója tárgyalásai és eljárásai során hivatása hagyományainak megfelelően érintkezik a bíróságok és más hatóságok tagjaival, részükre a kellő megbecsülést és tiszteletet megadja, valamint azt saját hivatásával szemben is elvárja.

13.2. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója felhívja az ügyfele figyelmét a bírósági és hatósági eljárás szabályaira, azok megtartására, valamint a bíróság és a hatóság méltóságának tiszteletben tartására.

13.3. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója

a) hatóság előtt tett nyilatkozatait, beadványait és különösen perbeszédeit jogilag megalapozottan és igényesen készíti és adja elő,

b) Kúriához előterjesztett felülvizsgálati kérelme és az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítványa színvonalára különös gondot fordít.

13.4. Az ügyvédi tevékenység gyakorlói egymással szemben fokozott igényességgel teljesítik kötelezettségeiket, jó kollegiális kapcsolatot tartanak fenn, ennek körében munkájukat a kölcsönös bizalmon alapuló udvariasság normái szerint végzik.

13.5. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója e tevékenysége gyakorlása során távol tartja magát a felek személyes ellenszenvéből fakadó vitáktól és ügyfeleit is hasonló magatartásra ösztönzi.

13.6. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosultaknak hivatásuk gyakorlása során egymással nézeteltérésük, vitájuk támad, törekszenek a vita békés eszközökkel, szükség esetén a területi ügyvédi kamara egyeztető fórumai igénybe vételével történő rendezésére.

13.7. Ha ügyvédi tevékenység gyakorlójával szemben e tevékenységével összefüggésben eljárás megindítása látszik indokoltnak, és azt a jogvita jellege megengedi, az érintettet előzetesen értesíteni kell, és megfelelő határidő tűzésével az önkéntes teljesítésre fel kell hívni.

13.8. Az ügyvédi megbízásnak az ügyfél részéről történő felmondása esetén az új megbízott lehetőség szerint segítséget nyújt ahhoz, hogy a korábban eljáró megbízott a munkájával arányos, méltányos díjazáshoz hozzájusson.

13.9. Az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosultnak a gazdasági társaságban vagy más szervezetben folytatott tevékenysége, betöltött tagsága az ügyvédi kar tekintélyét nem sértheti.

14. Záró rendelkezések

14.1. Ez a szabályzat a Magyar Ügyvédi Kamara honlapján történő közzétételét követő második hónap első napján lép hatályba.

14.2. E szabályzat szövege az 1. melléklet szerinti, az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (CCBE) 1988. október 28-i plenáris ülésén elfogadott Európai Unió Ügyvédeknek Etikai Kódexével harmonizált.

14.3. Az okiratszerkesztésről és az elektronikus ügyintézésről szóló 11/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat a következő 2.2.6. ponttal egészül ki:

„2.2.6. Az elektronikus okirati formába alakításhoz felhasznált papíralapú okirati példány tekintetében az Üttv. 43. § (4) bekezdése nem alkalmazható.”

14.4. Az okiratszerkesztésről és az elektronikus ügyintézésről szóló 11/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat a következő 2.3. ponttal egészül ki:

„2.3. A természetes személy azonosítása során történő elektronikus adatigénylés

2.3.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója az Üttv. 32. § (3) bekezdése szerinti adatigénylést a magyar állampolgár, illetve a magyarországi lakcímmel rendelkező természetes személy vonatkozásában kezdeményezi.

2.3.2. Az Üttv. 32. § (9) bekezdése szerinti adatigénylés mellőzhető, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlója,

b) ugyanazon ügyvédi iroda tagja,

c) kamarai jogtanácsos esetén az ügyfelénél foglalkoztatott más kamarai jogtanácsos

vagy e minőségében az a)-c) pont szerinti ügyvédi tevékenységgyakorló helyettesítésére jogosult személy ugyanazon természetes személy esetében harminc napnál nem régebben már igényelte az Üttv. 32. § (3) bekezdése szerinti adatokat, feltéve, hogy az a jogi képviselőt ellátó vagy okiratszerkesztő ügyvédi tevékenységet gyakorló meggyőződött arról, hogy az okmányok adataiban változás nem következett be, és az okmányok érvényességével kapcsolatos kétely nem merül fel.”

14.5. Hatályát veszti

a) az ügyvédi hivatás etikai szabályairól szóló 8/1999. (III. 22.) MÜK szabályzat,

b) az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III. 22.) MÜK Szabályzat módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 5/2008. (X. 27.) MÜK szabályzat,

c) az ügyvédi hivatás etikai szabályairól szóló többször módosított 8/1999. (III. 22.) MÜK szabályzat kiegészítéséről szóló 1/2011. (VI. 17.) MÜK szabályzat, valamint

d) az okiratszerkesztésről és az elektronikus ügyintézésről szóló 11/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat 1.3.5. pontjában az „1.3.1. pontra vonatkozó nyilatkozatát, valamint” szövegrész,

e) a kamarai hatósági eljárásokról szóló 12/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat 2.7.1. pontja.

14.5. A 8.4. alpont, a 14.3., a 14.4. alpont és ez az alpont 2018. július 1-jén hatályát veszti.

Budapest, 2018. március hó 26. napján

Dr. Bánáti János
elnök

Dr. Fekete Tamás
főtitkár

Az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) a határokon átnyúló jogi szolgáltatásokat szabályozó, az Európai Unió Ügyvédek Etikai Kódexe

1. PREAMBULUM

1.1. Az ügyvédi hivatás

A jogállamiság elvének tiszteletben tartásán alapuló társadalomban az ügyvéd különleges szerepet tölt be. Feladata nem merül ki abban, hogy a törvényi kereteken belül híven teljesíti megbízását. Az ügyvéd feladata az igazság szolgálata és azok érdekeinek érvényesítése, akik jogainak és szabadságának biztosításával és védelmével megbízták, és nem csupán az a feladata, hogy ügyfelét perben képviselje, hanem hogy annak tanácsadója is legyen. Az ügyvédi hivatás tiszteletben tartása a jogállamiság és a demokrácia elengedhetetlen feltétele a társadalomban. Az ügyvédi hivatás tehát számos (néha egymásnak ellentmondónak tűnő) jogi és etikai kötelezettséget ró az ügyvédre:

az ügyfél irányában;

a bíróságok és más hatóságok irányában, amelyek előtt az ügyvéd ügyfelét perben képviseli vagy nevében eljár; az ügyvédi szakma irányában általánosságban és minden kartársa felé egyenként; és

a nyilvánosság felé, amely számára az emberi jogoknak az állammal és más, a társadalomban létező érdekekkel szembeni védelmének nélkülözhetetlen eszköze a szabad és független szakma létezése, amely szakmát a saját maga által létrehozott szabályok tiszteletben tartása köt össze.

1.2. A szakmai etikai szabályok természete

1.2.1. A szakmai etikai szabályok rendeltetése - azok ügyvédek általi önkéntes elfogadása révén - annak biztosítása, hogy az ügyvédek a civilizált társadalmakban nélkülözhetetlenként elismert hivatásukat megfelelően teljesítsék. Ezen szabályok megszegése esetén fegyelmi büntetést kell alkalmazni az ügyvéddel szemben.

1.2.2. Az egyes kamarák és ügyvédi önkormányzatok különös szabályai saját tradíciójukból erednek. Ezen szabályokat az érintett tagállambeli szakma szervezetéhez és tevékenységi köréhez, a bírósági és közigazgatási eljárásaihoz és nemzeti törvényhozásához szabták. Nem szükséges és nem is kívánatos, hogy ezen szabályokat környezetükből kiemeljék vagy hogy kísérletet tegyenek olyan szabályok általános alkalmazásának elrendelésére, amelyek ilyen alkalmazásra eredendően nem alkalmasak. Az egyes kamarák és ügyvédi önkormányzatok különös szabályai mindazonáltal azonos értékeken és az esetek többségében közös alapon nyugszanak.

1.3. A Kódex célja

1.3.1. Az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség folyamatos integrációja és az ügyvédek az Európai Gazdasági Térségen belüli határokon átívelő tevékenységének növekvő gyakorisága a köz érdekében szükségessé tette olyan, a határokon átívelő tevékenységre vonatkozó közös szabályok megállapítását, amelyek az Európai Gazdasági Térség összes ügyvédjére hatályosak függetlenül attól, hogy az ügyvédek melyik kamarához vagy ügyvédi önkormányzathoz tartoznak. Ilyen szabályok megállapításának sajátos célja

az, hogy mérsékeljék a 77/249/EGK irányelv 4. cikkében és 7. cikk (2) bekezdésében, valamint a 98/5/EK irányelv 6. és 7. cikkében foglalt «kettős etikai szabályok» alkalmazásából származó nehézségeket.

1.3.2. Az ügyvédi hivatást a CCBE szervezetén keresztül képviselő szervezetek indítványozzák, hogy az alábbi cikkelyekben összegyűjtött szabályokat:

úgy ismerjék el a jelen időpontban, mint az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség összes ügyvédi kamarája és ügyvédi önkormányzata egyetértésének kifejezését;

mihamarabb alkalmazást nyerjenek, összhangban az ügyvédek az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térségen belül végzett határokon átívelő tevékenységére vonatkozó nemzeti vagy EGT-eljárásokkal;

a nemzeti etikai illetve magatartási szabályok valamennyi felülvizsgálatánál az azokhoz való fokozatos harmonizáció szándékával vegyék figyelembe.

A fenti szervezetek továbbá kifejezik azon kívánságukat, hogy az egyes tagállamok etikai illetve magatartási szabályait, amennyiben lehetséges, a jelen Kódex szabályaival összhangban értelmezzék és alkalmazzák.

Miután a jelen Kódexben foglalt szabályok alkalmazást nyernek az ügyvédek határokon átnyúló tevékenységei tekintetében, az ügyvédek továbbra is kötelesek lesznek figyelembe venni azon kamara és ügyvédi önkormányzat szabályait, melyhez tartoznak, amennyiben azok összhangban vannak a jelen Kódexben foglalt szabályokkal.

1.4. Személyi hatály

Az alábbi szabályok hatálya kiterjed a 77/249/EGK irányelv továbbá a 98/5/EK irányelv által meghatározott ügyvédekre, valamint a CCBE Megfigyelő Tagjaihoz tartozó ügyvédekre.

1.5. Anyagi hatály

A kizárólag egy tagországon belül hatályos etikai illetve magatartási szabályainak fokozatos harmonizációjára való törekvés sérelme nélkül, az alábbi szabályok hatálya az ügyvédeknek az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térségen belüli határokon átívelő tevékenységeire terjed ki. Határokon átívelő tevékenységen értendő:

- a) minden, az ügyvéd tagállamától különböző másik tagállambeli ügyvéddel való szakmai kapcsolat; és
- b) az ügyvéd más tagállambeli szakmai tevékenysége, függetlenül attól, hogy az ügyvéd fizikailag jelen van-e az adott tagállamban.

1.6. Értelmező rendelkezések

E szabályzat alkalmazásában:

„Tagállam” jelenti az Európai Unió tagállamait vagy bármely más államot, melynek jogi hivatása az 1.4 cikk alá tartozik.

„Saját tagállam” az a tagállam, amelyben az ügyvéd szakmai címét szerezte.

„Fogadó tagállam” minden más tagállam, ahol az ügyvéd határokon átívelő tevékenységet fejt ki.

„Hatáskörrel rendelkező hatóság” az érintett tagállam azon szakmai szervezete(i) vagy hatósága(i), amely(ek) felelős(ek) a szakmai etikai szabályok megállapításáért illetve az ügyvédek feletti felügyelet gyakorlásáért.

„77/249/EGK irányelv” jelenti a Tanács 1977. március 22-ei 77/249/EGK irányelvét az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről.

„98/5/EK irányelv” jelenti az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelvét az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről.

2. ALAPELVEK

2.1. Függetlenség

2.1.1. Az ügyvédre háruló számos kötelezettség megkívánja az ügyvéd teljes függetlenségét, minden egyéb befolyástól való mentességét, különösen olyan befolyástól, amely személyes érdekeiből illetve külső kényszerből ered. Ezen függetlenség ugyanolyan nélkülözhetetlen az igazságszolgáltatásba vetett bizalomhoz, mint a bírók pártatlansága. Ezért az ügyvéd köteles tartózkodni minden olyan tevékenységtől, amely függetlenségét veszélyezteti, és figyelemmel kell lennie arra, hogy a szakmai követelményeit ne sértse annak érdekében, hogy ügyfelének, a bíróságnak vagy harmadik félnek kedvezzen.

2.1.2. Ezen függetlenség mind peres, mind peren kívüli ügyekben nélkülözhetetlen. Az ügyvéd által ügyfelének nyújtott tanács értéktelen akkor, ha azt kizárólag abból a célból adta, hogy ügyfele jóindulatát elnyerje vagy az ügyvéd saját érdekeit szolgálja vagy azt külső kényszer hatására nyújtják.

2.2. Bizalom és személyes feddhetetlenség

Bizalmi viszony csak akkor létezhet, ha az ügyvéd becsülete, tisztessége és feddhetetlensége megkérdőjelezhetetlen. Ezen hagyományos erények az ügyvéd szakmai kötelezettségei.

2.3. Titoktartás

2.3.1. Az ügyvédi hivatás lényege, hogy az ügyfelétől olyan dolgokról szükséges tudomást szereznie, amelyekbe az ügyfél másokat nem avatna be, és hogy az ügyvéd egyéb bizalmas információknak címzettje legyen. A titoktartás bizonyossága nélkül nem állhat fenn bizalom. A titoktartás tehát az ügyvéd elsődleges és alapvető joga és kötelessége. Az ügyvéd titoktartási kötelezettsége mind az igazságszolgáltatás, mind az ügyfél érdekeit szolgálja. Ezért azt különleges állami védelemben kell részesíteni.

2.3.2. Az ügyvédet titoktartási kötelezettség terhel minden olyan információt illetően, amelyről szakmai tevékenysége során szerzett tudomást.

2.3.3. A titoktartási kötelezettség korlátlan ideig fennáll.

2.3.4. Az ügyvéd köteles megkövetelni társaitól, alkalmazottaitól és minden egyéb személytől, akit szakmai szolgáltatás nyújtása során foglalkoztat, hogy a titoktartási kötelezettséget ugyanúgy megtartsák.

2.4. Más kamarák és ügyvédi önkormányzatok szabályzatainak tiszteletben tartása

A másik tagállambeli ügyvéd határon átnyúló tevékenység végzésekor köteles lehet betartani a fogadó tagállam szabályait. Az ügyvéd kötelessége, hogy tájékozódjon az egyes tevékenységek teljesítésekor rá vonatkozó szabályokról.

A CCBE tagszervezetei kötelesek a CCBE Titkárságán etikai kódexeiket elhelyezni, hogy a Titkárságról bármely ügyvéd hozzájuthasson a hatályos kódex egy példányához.

2.5. Összeférhetetlenség

2.5.1. Az ügyvéd bizonyos foglalkozások gyakorlásából kizárható a célból, hogy hivatását kellő függetlenséggel és oly módon tudja gyakorolni, amely méltó az igazságszolgáltatásban való részvétel feladatához.

2.5.2. Az ügyvéd, aki valamelyik fogadó tagállamban bíróság vagy bármely hatóság előtt ügyfél képviselőjében vagy védelmében jár el, köteles ott betartani a fogadó tagállam ügyvédeire alkalmazandó összeférhetlenségi szabályokat.

2.5.3. A valamelyik fogadó tagállamban letelepedett ügyvéd, aki ezen tagállamban kereskedelmi vagy más, nem ügyvédi hivatással kapcsolatos tevékenységben kíván közvetlenül részt venni, köteles tiszteletben tartani a fogadó tagállam ügyvédeire alkalmazandó, az összeférhetetlen vagy tiltott foglalkozásokra vonatkozó szabályokat.

2.6. Az ügyvédi reklám

2.6.1. Az ügyvéd jogosult a nyilvánosságot az általa nyújtott szolgáltatásokról tájékoztatni feltéve, hogy a tájékoztatás pontos, nem félrevezető és nem sérti a titoktartás kötelezettségét vagy más alapvető értékeket.

2.6.2. Az ügyvéd reklámozhatja önmagát a média bármely formája, úgy mint sajtó, rádió, televízió, elektronikus kereskedelmi kommunikáció útján vagy bármely más módon, amennyiben ez a reklám megfelel a 2.6.1. pontban foglalt követelményeknek.

2.7. Az ügyfél érdeke

Valamennyi etikai szabály és jogszabály kellő betartása függvényében az ügyvéd köteles mindig az ügyfele érdekeit a legmesszebbmenőkig szem előtt tartva eljárni, és köteles ezen érdekeket a saját, illetve a jogász társai érdekei elé helyezni.

2.8. Az ügyvéd felelősségének az ügyfele irányában való korlátozása

A honos tagállam és a fogadó tagállam joga által engedélyezett mértékben az ügyvéd a rá irányadó szakmai szabályokkal összhangban korlátozhatja felelősségét ügyfele irányában.

3. AZ ÜGYFÉLLEL VALÓ KAPCSOLAT

3.1. Megbízás elfogadása és megszűnése

3.1.1. Az ügyvéd a fél ügyében kizárólag annak megbízása alapján járhat el. Az ügyvéd eljárhat adott ügyben olyan ügyvéd megbízása alapján is, aki maga is a fél nevében jár el, illetve ha az ügyben hatáskörrel rendelkező szerv kirendelte.

Az ügyvéd minden indokolt erőfeszítést köteles megtenni, hogy a megbízó személyt vagy szervezetet azonosítsa, meggyőződjön annak jogosultságáról és felhatalmazásáról, amennyiben a körülmények alapján a megbízó azonossága, jogosultsága vagy felhatalmazása kétséges.

3.1.2. Az ügyvéd ügyfelének képviselőjét és a számára nyújtott tanácsadást késedelem nélkül, lelkiismeretesen és gondosan köteles teljesíteni. Az ügyvéd köteles személyesen felelősséget vállalni a részére adott megbízás teljesítéséért és a rábízott ügy állásáról köteles ügyfelét tájékoztatni.

3.1.3. Az ügyvéd nem járhat el olyan ügyben, amelyről tudja vagy tudnia kellene, hogy nem rendelkezik az ahhoz szükséges szakértelemmel, az ilyen szakértelemmel rendelkező ügyvéd közreműködése nélkül.

Az ügyvéd abban az esetben fogadhat el megbízást, amennyiben azt más munkáinak sürgősségére való tekintettel késedelem nélkül teljesíteni tudja.

3.1.4. Az ügyvéd az ügytől csak oly módon vagy olyan körülmények között adhatja vissza a megbízást, hogy az ügyfél az őt érhető sérelem megelőzése érdekében időben találhasson más ügyvédi segítséget.

3.2. Érdekellentétek

3.2.1. Az ügyvéd ugyanazon ügyben nem adhat tanácsot, nem láthat el képviselőt, illetve nem járhat el kettő vagy több ügyfél érdekében, ha ezen ügyfelek érdekei között ellentét vagy annak jelentős kockázata áll fenn.

3.2.2. Az ügyvéd nem járhat el tovább egy ügyfél érdekében sem, ha érdekellentét merül fel ezen ügyfelek között, továbbá abban az esetben, ha a titoktartás megsértésének veszélye áll fenn, illetve amennyiben az ügyvéd függetlensége veszélybe kerülhet.

3.2.3. Az ügyvéd abban az esetben is köteles tartózkodni attól, hogy egy új ügyfél érdekében eljárjon, ha fennáll annak a veszélye, hogy egy korábbi ügyfél irányában fennálló titoktartási kötelezettsége sérül, illetve amennyiben egy korábbi ügyfél ügyeiről olyan tudomással bír, amely az új ügyfél számára jogtalan előnyt jelentene.

3.2.4. Amennyiben ügyvédek társas viszonyban praktizálnak, a fenti 3.2.1.-től a 3.2.3.-ig terjedő szakaszok az ügyvédek társulására és annak minden egyes tagjára alkalmazandók.

3.3. Részesedés az ügy eredményéből (Pactum de Quota Litis)

3.3.1. Az ügyvéd nem részesedhet az általa ellátott ügy eredményéből (pactum de quota litis tilalma).

3.3.2. A „részesedés az ügy eredményéből (pactum de quota litis)” egy olyan, az ügyvéd és ügyfele közötti megállapodást jelent, mely azon ügy lezárása előtt jön létre, amelyben az ügyfél érdekelt. A megállapodás alapján az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy az általa az ügy lezárásakor megszerzett eredmény egy részét az ügyvédnek megfizeti, tekintet nélkül arra, hogy ez az eredmény pénzüsszegben vagy egyéb előny formájában testesül meg.

3.3.3. Nem valósít meg részesedést az ügy eredményéből az a megállapodás, melynek értelmében az ügyvéd az ügy értékével arányban álló megbízási díjat számol fel, ha ez megfelel a hivatalos díjtáblázatnak vagy alá van vetve azon hatáskörrel rendelkező hatóság ellenőrzésének, melynek joga van bíraskodni az ügyvédek felett.

3.4. Díjszabályzat

Az ügyvéd által felszámított megbízási díjnak az ügyfél által teljeskörűen megismerhetőnek, tisztességes és ésszerű módon megállapítottak kell lennie, és meg kell felelnie az ügyvéd számára irányadó jogszabályoknak és szakmai szabályoknak.

3.5. Előlegfizetés

Ha az ügyvéd a megbízási díj és/vagy a költségek tekintetében előleg megfizetését kéri, akkor az előleg összege nem haladhatja meg a megbízási díj és a valószínűsíthető költségek ésszerűen becsült értékét.

Az előleg meg nem fizetése esetén az ügyvéd visszamondhatja a megbízást vagy

megtagadhatja az ügyben való eljárást, de csakis a 3.1.4.-ben foglaltak megtartása mellett.

3.6. A megbízási díj megosztása ügyvédektől eltérő személyekkel

3.6.1. Az ügyvéd nem oszthatja meg a megbízási díját olyan személlyel, aki nem ügyvéd, kivéve azt az esetet, mikor azon tagállam jogszabályai és szakmai, melyhez az ügyvéd tartozik, megengedik ügyvéd és egyéb személyek társulását.

3.6.2. A 3.6.1. pontban foglaltak nem zárják ki azt, hogy az ügyvéd díjat, jutalékot fizessen, vagy más fizetséget adjon elhunyt ügyvéd örökösének vagy nyugalmazott ügyvédnek azért, hogy az elhunyt vagy nyugalmazott ügyvéd praxisát átvegye.

3.7. Költséghatékony megoldások és az ingyenes jogsegély elérhetősége

3.7.1. Az ügyvéd minden körülmények között törekedni köteles az ügyfél vitájának a legköltséghatékonyabb rendezésére, és az eljárás megfelelő szakaszában javasolnia kell az ügyfélnek az egyezségekre törekvést és/vagy alternatív vitarendezési módokat.

3.7.2. Az ügyvédnek köteles tájékoztatni ügyfelét az ingyenes jogsegély lehetőségéről, mindazon esetekben, ahol erre lehetőség van.

3.8. Az ügyvéd által kezelt pénzeszközök

3.8.1. Az ügyfelektől vagy más harmadik személyektől az ügyvéd birtokába kerülő pénzeszközöket (a továbbiakban: „ügyfél pénzeszközei”) letétbe kell helyezni bankszámlán vagy más hasonló, hatósági felügyelet alatt álló intézmény számláján (a továbbiakban: „ügyfélszámla”). Az ügyfélszámlát az ügyvéd minden más számlájától elkülönítetten kell kezelni. Az ügyféltől kapott minden pénzeszközt ilyen számlán kell elhelyezni kivéve, ha a számla tulajdonosa beleegyezik az ettől eltérő pénzkezelésbe.

3.8.2. Az ügyvédnek teljes és pontos nyilvántartást kell vezetnie, mely kimutatja az ügyvéd minden, az ügyfél pénzeszközeivel kapcsolatos tevékenységét és meg kell különböztetnie azokat az ügyvéd által kezelt más pénzeszközöktől. A nemzeti szabályok előírhatják, hogy az ügyvéd a nyilvántartást meghatározott ideig köteles megőrizni.

3.8.3. Az ügyfélszámla egyenlege nem lehet negatív, kivéve különleges körülmények esetén, amennyiben ezt a nemzeti szabályok kifejezetten megengedik, továbbá olyan banki költségek folytán, melyekre az ügyvéd nem lehet hatással. Ilyen számla semmilyen indokból nem adható fedezetként és nem használható biztosítékként. Nem lehetséges az ügyfélszámla és bármely más számla között beszámítással élni vagy azokat összevonni, sem pedig az ügyfél ügyfélszámlán lévő pénzeszközeit elérhetővé tenni az ügyvéd bank felé fennálló tartozásai rendezésére.

3.8.4. Az ügyfél pénzeszközeit annak tulajdonosai felé kell továbbítani a lehető legrövidebb időn belül vagy a tulajdonosok által meghatározott feltételek teljesülése esetén.

3.8.5. Az ügyvéd nem továbbíthat pénzeszközöket az ügyfélszámláról a saját számlájára anélkül, hogy erről előzetesen írásban tájékoztatná az ügyfelet.

3.8.6. Valamennyi tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak joga van ellenőrizni és megvizsgálni az ügyfélszámlákra vonatkozó bármely dokumentumot az arra irányadó ügyvédi titoktartás tiszteletben tartásával.

3.9. Szakmai felelősségbiztosítás

3.9.1. Az ügyvédnek rendelkeznie kell az ügyvédi tevékenységéből eredő polgári jogi felelősségre vonatkozó olyan ésszerű mértékű biztosítással, amelyet a szakmai tevékenysége során felmerülő kockázatok természete és terjedelme indokol.

3.9.2. Amennyiben ez nem lehetséges, az ügyvédnek tájékoztatnia kell az ügyfelét erről a helyzetről és annak következményeiről.

4. A BÍRÓSÁGOKKAL VALÓ KAPCSOLAT

4.1. A bíróság előtt alkalmazandó etikai szabályok

Az ügyvéd, aki valamely bíróság vagy törvényszék előtt egy ügyben fellép vagy részt vesz, köteles betartani az adott bíróság vagy törvényszék előtt alkalmazandó etikai szabályokat.

4.2. A tisztességes eljárás szabályai

Az ügyvédnek mindig tekintettel kell lennie a tisztességes eljárás szabályaira.

4.3. A bíróság előtti viselkedés

Az ügyvéd köteles a bíróságot megillető tiszteletet és udvariasságot megadva, tisztességesen és félelem nélkül megvédeni ügyfele érdekeit tekintet nélkül saját érdekeire, illetve bármely, akár őt, akár más személyt érintő következményekre.

4.4. Hamis vagy félrevezető információ

Az ügyvéd tudatosan soha nem bocsáthat hamis vagy félrevezető információt a bíróság rendelkezésére.

4.5. A szabályoknak választottbírákra való kiterjesztése

Az ügyvédnek a bírósággal fennálló kapcsolatára vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók a választottbírákkal, illetve minden más, bírói vagy kvázi-bírói tevékenységet kifejtő személlyel fennálló kapcsolatra is, alkalmi tevékenység kifejtése esetén is.

5. ÜGYVÉDEK KÖZÖTTI KAPCSOLAT

5.1. A szakma testületi szelleme

5.1.1. A szakma testületi szelleme az ügyfelek érdekében, illetve a felesleges pereskedések, illetve más, a szakma megítélését károsan befolyásoló viselkedés elkerülése végett az ügyvédek között bizalmon és együttműködésen alapuló kapcsolatot követel meg. Ez azonban soha nem vezethet a szakma érdekeinek az ügyfél érdekeivel való szembeállításához.

5.1.2. Az ügyvédnek a tagállamok valamennyi ügyvédjét kollégának kell tekintenie és velük szemben tisztességesen és udvariasan kell eljárnia.

5.2. Különböző tagállamok ügyvédei közötti együttműködés

5.2.1. Az ügyvéd kötelessége, ha egy másik tagállamban tevékenykedő ügyvéd őt megkeresi, hogy ne fogadjon el olyan ügyre vonatkozó megbízást, amelyhez nincs meg a szükséges szakértelme. Az ügyvéd ilyen esetben köteles segíteni kollégáját azon információ megszerzésében, amely alapján az egy olyan ügyvédet bízhat meg, aki képes a kért szolgáltatás nyújtására.

5.2.2. Ha egy tagállam ügyvédje egy másik tagállam ügyvédjével működik együtt, akkor mindkettőjük általános kötelessége, hogy figyelembe vegyék az érintett tagállamok jogrendszerei, szakmai szervezetei, illetve az ügyvédek jogosultságai és kötelességei közötti

lehetséges különbségeket.

5.3. Ügyvédek közötti kapcsolattartás

5.3.1. Ha bármely ügyvéd egy másik tagállambeli ügyvéddel közölni szándékozik valamit, és azt kívánja, hogy azt bizalmasan kezeljék vagy jogfenntartással kíván élni, akkor ezt a szándékát egyértelműen jeleznie kell a dokumentum közlésekor.

5.3.2. Ha a közlés leendő címzettje nem tudja biztosítani a közölt anyag bizalmas kezelését, illetve a jogfenntartás állapotát, akkor köteles a feladót erről haladéktalanul értesíteni.

5.4. Közvetítési díj

5.4.1. Az ügyvéd más ügyvédtől vagy bármely más személytől nem követelhet vagy nem fogadhat el semmiféle díjat, jutalékot vagy más fizetséget azért, hogy az adott ügyvédet említette vagy ajánlotta az ügyfélnek.

5.4.2. Az ügyvéd nem fizethet semmiféle díjat, jutalékot vagy más fizetséget azért, hogy egy ügyfelet hozzá irányítottak.

5.5. Kommunikáció az ellenérdekű féllel

Az ügyvéd nem léphet kapcsolatba egy meghatározott ügy vagy eset vonatkozásában közvetlenül egy olyan személlyel, akiről tudja, hogy ezen személynek az adott ügyben más ügyvéd a képviselője vagy tanácsadója, ezen ügyvéd beleegyezése nélkül (ilyen kapcsolatról tájékoztatni kell az adott ügyvédet).

5.6.

5.7. Díjakért való felelősség

Az egyes tagállamok kamaráinak tagjai közötti szakmai kapcsolatban, amelynek során valamely ügyvéd tevékenysége nem szorítkozik kizárólag arra, hogy más ügyvédeket ajánl, vagy mutat be az ügyfélnek, hanem maga bíz meg feladattal egy más országbeli ügyvédet, vagy annak tanácsát kéri, a megbízó ügyvéd személyesen felel a más országbeli ügyvédnek járó díjak, költségek és kiadások megfizetéséért, még akkor is, ha az ügyfél fizetéképtelen. Erre vonatkozóan az érintett ügyvédek a közöttük lévő kapcsolat kezdetén külön megállapodást köthetnek. Továbbá, a megbízó ügyvéd bármikor korlátozhatja személyes felelősségét azon díjak, költségek, kiadások összegéig, amelyek addig merültek fel, ameddig a más országbeli ügyvédet a felelősség jövőre nézve történő korlátozásáról nem értesítették.

5.8. Az ügyvédek folyamatos képzése

Az ügyvédek kötelesek fenntartani és továbbfejleszteni szakmai tudásukat és képzettségeiket, megfelelő figyelmet fordítva hivatásuk európai vonatkozására.

5.9. Különböző tagállamok ügyvédei közötti viták

5.9.1. Ha egy ügyvéd úgy véli, hogy egy másik tagállambeli kollégája megsértette a szakmai etikai szabályokat, erre fel kell hívnia a kollégája figyelmét.

5.9.2. Amennyiben különböző tagállamok ügyvédjei között szakmai természetű személyes vita alakul ki, először meg kell próbálni annak békés úton való rendezését.

5.9.3. Az ügyvéd semmiféle eljárást nem kezdeményezhet más tagállambeli kollégájával szemben az 5.9.1. vagy az 5.9.2. pontok alapján anélkül, hogy előbb ne értesítené azokat az

ügyvédi kamarákat vagy ügyvédi önkormányzatokat, amelyeknek ők tagjaik, abból a célból, hogy az érintett kamarák számára megadják a lehetőséget a vita békés rendezésében való közreműködésre.